

2. Популяризація здорового способу життя як запоруки інтелектуального генофонду нації.

4. Професійний відбір на ті спеціальності, які вимагають психофізіологічних та психологічних спеціальних характеристик від людини.

5. Застосування продуктивних засобів внутрішньої та зовнішньої мотивації до розвитку професійних здібностей, стимулювання освітньої культури, підвищення значення інтелектуальних ресурсів для суспільства.

6. Створення об'єктивних оцінкових критеріїв за контролем та аналізом своєї діяльності студентом.

7. Запобігання сучасній хворобливій тенденції випуску спеціалістів, які не відповідають званню та професійному змісту діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Карпенко Г.В. Психологія праці та професійного вибору / Г.В. Карпенко. – Суми: Університетська книга, 2008. – С. 73, 158.
2. Маркова А.К. Психологія професіоналізму / А.К. Маркова. – М.: Знание, 1996. – С. 32.

Анотація. Стаття присвячена актуальним проблемам особистості у формуванні професіоналізму. Проаналізовано значення соціальних впливів на процес становлення професійної особистості, визначено основні структурні компоненти професіоналізму, створено психологічний портрет спеціаліста освітньої галузі.

Ключові слова: особистість, спеціаліст освітньої галузі, професійне становлення, структурні компоненти професіоналізму.

Vynnychuk O. *The potential of the personality in the professionalism formation process: peculiarities of development and implementation*

Abstract. This article is devoted to actual problems of the individual in shaping professionalism. Analyzed the significance of social influences on the process of becoming a professional person, identified the main structural components of professionalism, create a psychological portrait of a specialist educational sector.

Keywords: personality, specialist educational sector, professional formation, structural components of professionalism.

ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ» У ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРА З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

*Ольга Барладин, Людмила Вакуленко, Світлана Храбра, Валерій Грушко
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка*

Постановка проблеми. У справі збереження та відновлення працездатності населення важливу роль відіграє фізична реабілітація. Вона поліпшує якість лікування, запобігає можливим ускладненням при різних захворюваннях і травмах, прискорює відновлення функцій органів і систем, тренує і загартовує організм, повертає працездатність, зменшує ймовірність інвалідизації, прискорює відновлення після інтенсивних тренувань та змагань у спорті [1, 3].

Професія фахівця з фізичної реабілітації, є вкрай необхідною і потребує правильного підходу до підготовки спеціалістів, накопичення власного досвіду та використання досвіду зарубіжних країн [2].

У дослідженнях багатьох науковців (зокрема Л. Б. Волошко, В. В. Григоренко, В. О. Кукса, Ю. О. Ляний, В. П. Мурза, Л. П. Сущенко та ін.) представлені окремі аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації. Вчені стверджують, що формування методики підготовки сучасного фізичного реабілітолога у закладах вищої освіти України проходило шляхом інтеграції досвіду українських практиків та зарубіжних

теоретиків. У розумінні Л. П. Суценко, професійний фізичний реабілітолог здатний здійснювати фізичну реабілітацію різних груп населення в різних лікувальних, санаторно-оздоровчих, профілактичних закладах відповідно до вимог ринку праці [6, 347-350].

Вагому роль у підготовці фахівців з фізичної реабілітації відіграє дисципліна «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів», зміст якої вивчається студентами на 3 курсі освітнього ступеня підготовки «бакалавр».

Автори статті хочуть поділитися з фахівцями відповідного напрямку власним баченням методики навчання вказаної дисципліни через знайомство зі змістом програмного матеріалу.

Мета дослідження – висвітлення і обговорення змісту навчальної дисципліни “Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів” при підготовці бакалаврів спеціальності «Фізична реабілітація».

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури з теми дослідження, власні спостереження.

Результати дослідження. Головним цільовим призначенням фахівця з фізичної реабілітації є організація роботи з метою виявлення рухових дисфункцій та визначення рухового потенціалу для подальшого відновлення порушених функцій організму людини засобами фізичної реабілітації.

З метою якісної підготовки фахівців з фізичної реабілітації введено предмет «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів», що включає вивчення етіології, класифікації, діагностичних критеріїв і лікувальної тактики при окремих захворюваннях, де особливу увагу відведено питанням фізичної реабілітації.

Предмет «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» вирішує важливе завдання – засвоєння головних принципів використання засобів і методів фізичної реабілітації у відновленні осіб після перенесених гострих патологічних станів і хронічних захворювань.

Дисципліна покликана, з одного боку, сформуванню у студентів належний рівень професійної готовності, що є основним критерієм професійної підготовки, сприяти формуванню у студентів професійного мислення, відповідних знань, вмінь та навичок складання програм, підготовки і проведення фізичної реабілітації; з іншого боку, спрямована на підвищення рівня реабілітаційної майстерності [4, 5].

Особливість дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» полягає в тому, що вона тісно пов'язана з програмами таких навчальних дисциплін як анатомія людини, фізіологія людини, фізична реабілітація, клініко - лабораторна діагностика, загальний масаж та самомасаж, реабілітаційний масаж, методи фізичної реабілітації, технічні засоби фізичної реабілітації, спортивна медицина, практика за профілем майбутньої роботи, клінічна практика.

Ці дисципліни покликані забезпечити глибоке теоретичне осмислення основ професійної діяльності фахівця і прищепити студентам навички практичної реалізації основних теоретичних положень.

Дисципліна вивчається на 3 курсі першого рівня вищої освіти (бакалавр). Підсумковою формою контролю є іспит у 1 семестрі. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин /3 кредити ECTS, з яких: 16 годин - лекційні заняття, 50 - практичні заняття і 24 години відводиться на самостійну роботу студента.

Предмет «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів», як правило, викладається у формі лекцій, практичних, індивідуальних, самостійних занять студентів. Він органічно пов'язаний з практикою студентів в реабілітаційному відділенні закладу соціального захисту населення .

До лекційного курсу включені питання, що стосуються особливостей формування і розвитку умінь використання теоретичних знань під час роботи з хворими, основ організації та проведення фізичної реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів.

На практичних заняттях поглиблюються і перевіряються знання студентів з основних питань дисципліни. Студенти на основі індивідуальних завдань у вигляді ситуаційних задач відповідно до клінічного діагнозу та стану хворого на день обстеження вчаться застосовувати основні засоби фізичної реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів. Складають програми фізичної реабілітації, в яких визначають завдання, показання та протипоказання до її призначення. При заданих показниках функціональних можливостей хворого, підбирають для нього адекватний режим рухової активності та необхідні засоби і методи фізичної реабілітації. В процесі підготовки програми студенти поглиблюють і закріплюють знання про підбір вправ, складання комплексу вправ, проведення процедури лікувальної фізкультури. Крім того формують навички вивчення і оцінки реакції хворого на проведену процедуру лікувальної фізкультури. Також визначають форми і методи масажу, ділянки масажу.

Приділяється увага проведенню з хворим процедури масажу, занять з механотерапії, трудотерапії.

Самостійна робота студентів полягає у виконанні домашніх завдань, вивченні і реферуванні літературних джерел, вивченні і складанні програм реабілітації хворих з патологією внутрішніх органів.

Крім того студенти під керівництвом викладача виконують індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) у вигляді реферату, виготовлення таблиць, алгоритмів, презентацій.

Основна мета ІНДЗ з дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» – самостійне вивчення частини матеріалу програми, систематизація, поглиблення, узагальнення та практичне застосування знань студента з навчального курсу, формування навичок самостійної роботи.

У сучасних умовах реформування національної системи освіти України достатньо великого значення набуває застосування інтерактивного методу освіти фахівців з фізичної реабілітації і впровадження різних інноваційних методів у їх професійній підготовці. Ці методи є ефективними засобами набуття нових знань, засвоєння сучасних реабілітаційних методів, формування професійної компетенції.

При вивченні дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» з інтерактивних методів навчання успішно використовується підготовка та представлення студентами мультимедійних презентацій за заданою темою, що обговорюються групою в процесі проведення практичних занять.

Крім того в процесі підготовки фахівців з фізичної реабілітації застосовуються інноваційні методи навчання. Серед них метод «Проблемне навчання», який пропонує розв'язання конкретної ситуації, що може траплятися на практиці і сприяє розвитку клінічного і реабілітаційного мислення. Інший метод - «Проекти» створює можливість самостійно отримувати знання студентами із науково-дослідної роботи, що дає змогу збільшити зацікавленість фахівців з фізичної реабілітації до дослідницької діяльності.

На протязі вивчення дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» проводиться оцінювання знань, умінь та навичок із кожної теми на основі усного опитування, письмових робіт (складання програми і схеми маршрутної карти реабілітації хворих), самостійних робіт, відповідей на тестові завдання модульного контролю, оцінки за ІНДЗ, вирішення ситуаційних завдань. Форма підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» – екзамен, який проводиться у формі вирішення тестових завдань та ситуаційних завдань, що оцінюються за національною шкалою ECTS.

Висновок. Предмет «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» посідає вагоме місце серед дисциплін, покликаних забезпечити якісну підготовку студентів до майбутніх професійних обов'язків, а саме, озброює їх арсеналом професійно -

реабілітаційних знань, умінь та навичок, необхідних у діяльності фахівця з фізичної реабілітації. Але є велика потреба у вирішенні питання практичного застосування цих знань, умінь та навичок на нових базах практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Волошко Л. Б. Фізичний терапевт як суб'єкт професійної взаємодії / Л. Б. Волошко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2018. - Вип. 152(1). - С. 16-18.
2. Герцик А. М. Фахівець з фізичної реабілітації, чи фізичний терапевт: національне та міжнародне тлумачення назв професій. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2010. N 10. С. 21–24.
3. Гук С. В. Професійні функції фахівця з фізичної реабілітації. Збірник наукових праць. Р. 1. Педагогіка. 2013. Вип. 14. С. 66–70.
4. Лянной Ю. О. Професійна підготовка майбутніх магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах: теоретико-методичний аспект: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 566 с.
5. Мурза В. П. Фізична реабілітація. Навч. посіб. – К.: «Орлан», 2004. 559 с.
6. Сущенко Л. П. Особливості формування здібностей майбутніх фахівців з фізичної реабілітації в умовах сучасної парадигми вищої фізкультурної освіти / Л. П. Сущенко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). - 2015. Вип. 3(1). С. 347-350.

Анотація. У статті висвітлюється зміст авторського варіанту навчальної дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів» при підготовці бакалавра з фізичної реабілітації. Дослідження показали, що навчальні заняття з означеної дисципліни ефективно впливають на мотиваційну сферу студентів, підвищують їх самостійну активність і відповідальність. Здобуті студентами компетентності будуть безпосередньо використані на практиці.

Ключові слова: фізична реабілітація, засоби і методи фізичної реабілітації, підготовка бакалавра.

Abstract. The article covers the content of the author's version of the discipline «Physical rehabilitation in diseases of internal organs» in the preparation of a bachelor's degree in physical rehabilitation. Studies have shown that training sessions in this discipline effectively affect the student's motivational sphere, increase their self-activity and responsibility. The competencies acquired by the students will be directly used in practice.

Keywords: physical rehabilitation, means and methods of physical rehabilitation, preparation of bachelor.

ІНТЕНСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Сергій Гуменюк

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Постановка проблеми. Соціально-політичні реформи, що відбуваються в українському суспільстві, вимагають відповідних змін й в освітній галузі. Перебудова системи освіти потребує пріоритетної і невідкладної уваги до впровадження інтенсивних технологій навчання у закладах вищої освіти (ЗВО). Проблема впровадження інтенсивних технологій у вищій школі, зокрема й у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури, не втрачає своєї актуальності насамперед тому, що постійно підвищуються вимоги до випускників даного профілю. Водночас, роботодавці вимагають не просто диплом про вищу освіту, а підтвердження у формі конкретних компетентностей, що передбачають практичні уміння, навички і готовність їх реалізовувати на практиці.

У професійну підготовку майбутніх фахівців доцільно цілеспрямовано і наполегливо впроваджувати інтенсивні інтерактивні технології навчання: ігри, тренінги, кейси, ігрове проектування, креативними техніками і багатьма іншими прийомами, бо саме вони